

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:771

av Shadiye Heydari och Gunilla Carlsson (S)

Ersättningssystem i den psykiatriska vården

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för att utarbeta ett nytt ersättningssystem där patientens behov ställs i centrum.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över möjligheterna att genom nya styrsystem bättre tillvarata det kliniska omdömet hos de professionella i vården.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över förutsättningarna för arbete i linje med vetenskaplig grund (evidens) och kliniskt beprövad erfarenhet genom ett ökat användande av befintliga resurser, t.ex. HTA-centrum.

Motivering

Som flertalet artiklar och debattinlägg påtalat den senaste tiden präglas ersättningssystemen inom den offentliga vården av ett utpräglat marknadstänkande. System som Lea vilket bottnar i rörelsen som kallas New public management styr sjukvården på mikronivå genom att sätta prislappar på olika interventioner. Det är ett styrsystem som resulterat i flera allvarliga problem. Istället för att låta patientens val vara styrande formas vården utifrån maximering av intäkter. Det försvårar långsiktighet och särskilt drabbar det de mest utsatta patienterna som exempelvis vårdkrävande kroniskt sjuka patienter inom psykiatrin. Systemet har inga vinnare på lång sikt. Patienterna förlorar möjligheter till långsiktig god vård, behandlare förvägras möjligheten att låta patientens behov vara vägledande och skattebetalarna förlorar i slutändan då den långsiktiga vården förfaller.

Ett ekonomiskt ersättningssystem inom den psykiatriska vården riskerar att missgynna kroniskt sjuka patienter och leda till en mer ojämlik vård. Det sker både genom införande av vårdvalssystem med fri etableringsrätt och genom det sätt man fördelar resurser till utförarna. Där skiljer det mellan olika landsting.

Västra Götalandsregionen har som alla landsting infört vårdval inom primärvården men har sökt utforma ersättningarna till vårdcentralerna så att de tar hänsyn till vårdtyngd och sociala faktorer. Dock ser vi att primärvården inte tar det ansvar man har för psykisk ohälsa på ett tillfredsställande sätt idag och har för avsikt att skärpa kraven när en omarbetad Krav- och kvalitetsbok tas fram 2015. Vårdval inom andra delar av sjukvården är än så länge inte obligatoriskt. Längst har Stockholms läns landsting gått, där betydligt fler vårdval införts.

Det krävs nya medicinska metoder för att utveckla vården som t ex HTA-centrum i Göteborg. HTA-centrum vid Sahlgrenska universitetssjukhuset är en regional resurs där nya medicinska metoder testas och utvärderas för att avgöra om det finns evidens för att de är bättre än existerande metoder i vården och därför ska införas. Det är en bra verksamhet, och det är viktigt att resultaten används vid regionens sjukhus för att utveckla och förbättra vården.

Shadiye Heydari (S)

Gunilla Carlsson (S)